

СОЦІАЛЬНА АДАПТАЦІЯ

«2009 — ПЕРЕПІДГОТОВКА та допомога у працевлаштуванні звільненим військовослужбовцям»

Важливою складовою соціального захисту військовослужбовців Збройних Сил є право певних категорій на безоплатну соціальну і професійну адаптацію протягом останнього року перед звільненням з військової служби та після нього.

Зокрема, пункт 5 статті 8 Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їхніх сімей» наголошує: «Держава забезпечує соціальну та професійну адаптацію військовослужбовців, які звільняються у зв'язку зі скороченням штатів або проведенням організаційних заходів та мають вислугу військової служби не менше 10 років. Починаючи з 1 січня 2005 року, протягом останнього року перед звільненням з військової служби їм дозволяється проходити професійну перепідготовку тривалістю не менше 500 годин».

На жаль, повноцінної реалізації цього права заважає достатньо непрості ситуація, що склалася нині на ринку праці, а також обмежене державне фінансування соціальної адаптації військовослужбовців, що підлягають звільненню в поточному році.

За таких умов Міністерство оборони України бере активну участь у міжнародних проєктах і програмах, у рамках яких проводиться перепідготовка військовослужбовців, що підлягають звільненню, та осіб, звільнених з військової служби протягом 2004 — 2008 років. До речі, торік перепідготували 2735 осіб, що на 67 % більше, ніж позаминулого.

Продовжуючи запроваджену практику їх систематичного інформування щодо перепідготовки, в поточному році підготовлено третє видання довідково-інформаційного щорічника — «2009 — ПЕРЕПІДГОТОВКА та допомога у працевлаштуванні звільненим військовослужбовцям Збройних Сил України».

Щорічник підготовлено Ресурсним та кар'єрним центром для звільнених військовослужбовців Збройних Сил України (РКЦ) спільно з Державним департаментом адаптації військовослужбовців, звільнених у запас або відставку, та конверсії колишніх військових об'єктів, за фінансової підтримки Координатора проєктів ОБСЄ в Україні.

Координацію діяльності у вирішенні питань соціальної і професійної адаптації військовослужбовців до цивільного життя здійснює Державний департамент адаптації військовослужбовців, звільнених у запас або відставку, та конверсії колишніх військових об'єктів. Зокрема, ним розроблений Порядок та умови направлення на підготовку, перепідготовку або підвищення кваліфікації військовослужбовців Збройних Сил України, що підлягають звільненню у зв'язку зі скороченням штатів або проведенням організаційних заходів, за станом здоров'я.

Нагадаємо, що до державної мережі перепідготовки військовослужбовців, що підлягають звільненню, та осіб, звільнених з військової служби, належать чотири центри адаптації — Військовий інститут Одеського національного політехнічного університету; Севастопольський військово-морський орден Червоної Зірки інститут імені П.С. Нахімова; Львівський орден Червоної Зірки інститут Сухопутних військ Національного університету «Львівська політехніка» імені гетьмана Петра Сагайдачного та Харківський університет Повітряних Сил Збройних Сил України імені Івана Кожуба. Щоправда, в поточному році їхня діяльність ускладнена практично через відсутність державного фінансування.

Крім зазначеної мережі ввнз, перепідготовка здійснюється також у спеціалізованих закладах Міністерства освіти та науки України. Найбільш потужний серед них — Міжрегіональний центр професійної перепідготовки військовослужбовців, звільнених у запас у м. Києві, який щорічно здійснює перепідготовку близько 400 осіб. На навчання приймаються звільнені (заплановані до звільнення) військовослужбовці, члени їхніх сімей (дружини, діти) усіх військових формувань України.

Зміст перепідготовки
Заочна форма навчання (друга вища економічна освіта)
Навчання проводиться за спеціальністю «Менеджмент організації», спеціалізація — «Менеджмент підприємницької діяльності», кваліфікація — «Менеджер-економіст».

Початок занять — 1 вересня щорічно.
Термін навчання — 20 місяців.
Після закінчення навчання випускники отримують диплом державного зразка про перепідготовку спеціаліста.

Денна форма навчання
Напрямами — «Менеджмент», спеціальність — «Організація виробництва», кваліфікація — «Організатор виробництва у сфері малого бізнесу».

Термін навчання — 6 місяців. Початок навчання — 1 вересня та 2 січня щорічно.
Випускники отримують диплом державного зразка про перепідготовку молодшого спеціаліста.

Напрямами — «Комп'ютерні науки», що передбачає курсове навчання за спеціалізаціями: комп'ютерна верстка та графічний дизайн у видавничій і рекламній діяльності;

комп'ютерні технології в бухгалтерії; комп'ютерні технології в діловодстві та офісному менеджменті; комп'ютеризовані системи обробки інформації та управління.
Термін навчання — 3 місяці (500 годин).

Початок занять — 1 вересня, 1 грудня і далі — в міру комплектування груп.
Випускники отримують свідоцтво державного зразка про підвищення кваліфікації.

Вечірня форма навчання
Курс — «Комп'ютерні технології в управлінні».
Термін навчання — 3 місяці (192 години), 4 рази на тиждень по 4 години (з 16.00 або 17.00). Середня — вільний день.

Початок навчання — з 1 вересня 2009 року і далі в міру комплектування груп.
Випускники отримують свідоцтво державного зразка про підвищення кваліфікації.

Для військовослужбовців та членів їхніх сімей навчання безкоштовне.
Інгородні забезпечуються гуртожитком на термін навчання.
Адреса центру: 02121, м. Київ, Харківське шосе, 210. (Прізд до ст. метро «Бориспільська»). Телефони для довідок: денне навчання — (044)563-98-66; заочне — 562-68-14, 563-99-25.

Міжнародні проєкти і програми, в рамках яких проводиться перепідготовка.
Зусилля нашої держави щодо організації соціальної і професійної адаптації доповнюються фінансовою підтримкою міжнародних організацій. Зокрема, Організація з безпеки та співробітництва у Європі (ОБСЄ), Економічного директорату НАТО, Уряду Королівства Норвегія. Протягом 2008

року в рамках міжнародних проєктів (програм), які діють в Україні, здійснено перепідготовку 2219 осіб.

Найбільш масштабним серед них є спільний проєкт Міністерства оборони України та ОБСЄ — «Допомога в соціальній адаптації звільненим військовослужбовцям Збройних Сил України».

Пройти перепідготовку та отримати допомогу у працевлаштуванні можуть військовослужбовці, які звільнились протягом останніх чотирьох років або підлягають звільненню з лав Збройних Сил України у поточному році.

Починаючи з 2004 року, перенавчання в рамках проєкту пройшли 3346 військовослужбовців. Зокрема, торік було перепідготовлено 1034 військовослужбовці у 27 містах України. Середній рівень працевлаштування, впродовж трьох місяців після закінчення перенавчання, становить понад 80 %.

За словами Координатора проєктів ОБСЄ в Україні пана Любомира Копая, який здійснює фінансування проєкту, Міністерство оборони України робить запит на продовження проєкту вже п'ятий рік поспіль. Не став винятком у цьому відношенні й поточний рік. Це свідчить про те, що понад 1000 військовослужбовців мають змогу пройти перепідготовку у понад 30 містах України та отримати допомогу у працевлаштуванні.

Напрями перепідготовки: бізнес-спеціальності та спеціалізована. Торік спеціалізовано було проведено для екіпажів літаків Ан-32П та спеціалістів пошуково-рятувального забезпечення польотів авіації, які зараз працюють у новоствореному Спеціальному авіаційному протипожежному підрозділі Міністерства з надзвичайних ситуацій у м. Ніжин, а також за спеціальністю «Безпека аеропортів» у м. Вінниця.

Перепідготовка триває 2-3 місяці та здійснюється періодично протягом року залежно від укомплектованості груп на ті чи інші спеціальності.

Форма перепідготовки — стаціонарне навчання у перший або другий половині дня за рахунок службового часу.

Слухачам курсів після закінчення навчання видаються свідоцтво державного зразка та Сертифікат ОБСЄ і Міністерства оборони України. Військовослужбовці, які бажають пройти перенавчання та отримати допомогу у працевлаштуванні, повинні звернутись до контактних осіб в окремих містах. **Додаткову інформацію про цей проєкт можна отримати у Державному департаменті адаптації військовослужбовців, звільнених у запас або відставку, та конверсії колишніх військових об'єктів за адресою: 04050, м. Київ, вул. Мельникова, 81, корп. 20, тел.: (044) 249-70-79; 249-70-82, e-mail: ddav@ukr.net;**

Офісі Координатора проєктів ОБСЄ в Україні (запитати Олександра Гладкого) за телефоном: (044) 492-03-82, e-mail: Olexandr.Gladky@osce.org; **Ресурсному та кар'єрному центрі** для звільнених військовослужбовців ЗСУ за тел.: (044) 587-52-96; e-mail: rkc2006@w-mail.com.ua

До речі, з 2006 року в рамках проєкту ОБСЄ створено та функціонує Ресурсний та кар'єрний центр для звільнених військовослужбовців Збройних Сил України (РКЦ). Інформаційне забезпечення, аналітична, навчально-методична діяльність з актуальних проблем адаптації, організація перепідготовки та сприяння у працевлаштуванні, прийом відвідувачів, надання їм консультацій, щоденного безкоштовного доступу в офісі РКЦ до комп'ютерної техніки та мережі Інтернет — далеко не повний перелік послуг, які надає центр.

За цей час РКЦ спільно з фахівцями Міноборони та Генштабу ЗС України вже надав органам військового управління значну методичну допомогу — підготував понад 300 офіцерів-тренерів, провів 50 методичних заходів (семінарів, «круглих столів», тренінгів, інструктивно-методичних занять) з актуальних проблем соціальної і професійної адаптації для військовослужбовців, видав необхідну навчально-методичну літературу.

Програма Україна — НАТО
Нині НАТО спільно з Міноборони України реалізує два проєкти у сфері перепідготовки військовослужбовців — перепідготовка військовослужбовців та Трестового Фонду в межах Програми «Партнерство заради миру» (здійснюється Хмельницьким центром перепідготовки та соціальної адаптації військовослужбовців).

1. Проєкт НАТО з перепідготовки військовослужбовців
Мета — проведення навчання визначеної кількості офіцерів запасу на рік із повним фінансуванням з боку НАТО. Офіцери, що бажають пройти перепідготовку, мають змогу обрати курс мовної або економічної дисципліни.

Управління НАТО з економічних питань безпеки та оборони започаткувало програму мовної підготовки (400-годинні інтенсивні мовні курси — англійська, німецька, французька або італійська). Навчання здійснюють провідні мовні інституції — Британська Рада, Інститут Гете, Французький культурний центр та Італійський культурний центр.

Так, з 1999 року у Києві, Одесі, смт Чорноморське, смт Білгород-Дністровський, Львові, Рівному, Харкові, Миколаєві, Сімферополі, Севастополі, Узині, Дніпропетровську, Херсоні, Чернівцях, Мукачевому, Кривому Розі, Кіровограді, смт Озерне, смт Десна було організовано 95 навчальних курсів, на яких пройшли перенавчання близько 1500 військовослужбовців.

Для вступу на курси необхідно звернутися до Державного департаменту адаптації військовослужбовців, звільнених у запас або відставку, та конверсії колишніх військових об'єктів за адресою: 04050, м. Київ, вул. Мельникова, 81, корп. 20, тел. (044) 249-70-79.

План курсів 2009 року за програмою Україна — НАТО з перепідготовки військовослужбовців відображено в таблиці 2.

2. Проєкт Трестового Фонду НАТО в межах Програми «Партнерство заради миру»

Пропонує навчання за такими напрямками та спеціалізацією: Менеджмент підприємницької діяльності (менеджер); Маркетинг на ринку товарів і послуг (маркетолог); Комп'ютерні технології в економічних системах (менеджер); Комп'ютерні системи та мережі (системний адміністратор); Комп'ютерний дизайн (дизайнер).

Після навчання центр сприяє працевлаштуванню випускників шляхом створення бази даних вакантних посад на підприємствах області і держави загалом, проведення ярмарок вакансій та індивідуальної підтримки. Інгороднім слухачам надається безкоштовне житло у гуртожитку.

Терміни навчання: тримісячні курси, що проводяться за 500-годинною програмою. Режим занять — 6 днів на тиждень (6 годин на день).

План курсів на 2009 рік:
Планується проведення 3 етапів перепідготовки:

Схема. Система адаптації військовослужбовців

I етап — січень-березень (500-годинні курси професійної орієнтації).
II етап — квітень-червень (500-годинні курси професійної орієнтації).
III етап — вересень-листопад (500-годинні курси професійної орієнтації).

Також у поточному році Хмельницький центр перепідготовки спільно з Міжгалузевим інститутом післядипломної освіти при Національному технічному університеті «Харківський політехнічний інститут» у Харкові (два набори: квітень-червень та вересень-листопад): менеджмент підприємницької діяльності (менеджер); маркетинг на ринку товарів і послуг (маркетолог); комп'ютерні системи та мережі (системний адміністратор).

Адреса центру: 29016, м. Хмельницький, вул. Інститутська, 11, Хмельницький національний університет, РЦПП, Хмельницький ЦПСА. Тел.: (0382) 72-98-16; факс: (0382) 72-35-15.

Проєкт соціальної адаптації військовослужбовців на 2009 рік «Україна — НОРВЕГІЯ»

На відміну від інших, унікальність цього проєкту полягає в тому, що в ньому беруть участь не лише офіцери, а й члени їхніх сімей. Так, торік перепідготовлено на цивільні спеціальності 510 осіб, з яких 26 % — дружини та діти військовослужбовців.

Зміст проєкту:
1. Формування навчальних груп, вступне тестування слухачів, які виявили бажання пройти перепідготовку на цивільні спеціальності, індивідуальна співбесіда.

2. Правова адаптація офіцерів та членів їхніх сімей (групові семінари та індивідуальні консультації професійних практикуючих юристів з питань існуючого порядку звільнення офіцерів, соціальних гарантій, прав та обов'язків офіцерів та членів їхніх сімей, основ цивільного права).

3. Перепідготовка офіцерів, які звільнились у період останніх 6 років, та дорослих членів їхніх сімей на цивільні спеціальності, які користуються попитом на ринку праці, в обсязі 500 академічних годин.

4. Триденне стажування офіцерів та членів їхніх сімей на підприємствах малого та середнього бізнесу.

5. Організація співробітництва та взаємозв'язку між навчальними закладами Норвегії з метою вдосконалення методики перепідготовки офіцерів та членів їхніх сімей.

6. Встановлення контактів між українськими та норвезькими підприємствами з метою активізації їхньої інвестиційної діяльності в Україні та створення нових робочих місць для учасників проєкту.

7. Сприяння у працевлаштуванні офіцерів та членів їхніх сімей, які пройшли перепідготовку (вивчення ринку праці, підготовка слухачів до співбесіди з роботодавцями, організація ярмарків вакансій та тренінгів-семінарів з технології працевлаштування, сприяння розробці бізнес-планів та надання допомоги у відкритті приватного бізнесу).

У 2009 році в рамках проєкту передбачається перепідготувати 550 військовослужбовців у містах: Севастополь, Сімферополь, Євпаторія, Запоріжжя, Бахчисарай, Саки, Феодосія, Миколаїв, Мелітополь, Чорноморське, Кіровоград, Перевальне, Київ.

З норвезької сторони організатором проєкту є Регіональний університет міста Будьо. Постійний контроль та сприяння надає Посольство Королівства Норвегія в Україні. З української — Координатором та фінансовим менеджером проєкту є Міжнародний фонд соціальної адаптації, президент фонду — кандидат технічних наук, доцент Рубцов Володимир Сергійович.

Тел./факс: (044) 501-90-36; 501-90-40 e-mail: vsr@ifsa.kiev.ua